

POKYNY PRE PRÍPRAVU PACIENTOV NA RÁDIOLOGICKÉ VYŠETRENIE

MR VYŠETRENIE

Ak má vyšetrovaný v tele akýkoľvek kovový predmet, náhrady kĺbov, pacemaker, cievne svorky, umelú srdcovú chlopňu, cievnu náhradu, stent, inzulinovú pumpu, prístroj na dávkovanie liečiva, chirurgické svorky, neurostimulátor, vyberateľné zubné náhrady, vnútroštný implantát, tetovanie, kovové ozdoby na tele - piercing, črepiny v tele, projektil atď., je nutné, aby na tento fakt upozornil vopred.

Absolútnou kontraindikáciou vyšetrenia (pacient nesmie byť na MR vyšetrený) je, ak má implantovaný MR nekompatibilný kardiostimulátor.

Ďalšie zakázané implantáty: inzulinová pumpa, kochleárny implantát. Ak máte v tele osteosyntetický materiál alebo umelý kĺb, je potrebné uviesť dátum implantácie a ak je to možné, preukázať sa potvrdením o MR kompatibilite takéhoto implantátu.

Relatívnou kontraindikáciou (pacient je podmienene vyšetriteľný) sú extrémne obézni pacienti, pacienti s klaustrofóbiou - potrebné je upozorniť vopred a vyšetrenie prispôbiť (sedácia pred vyšetrením, použitie hlavovej cievky so zrkadlom), motorický nepokoj a neovplyviteľný tras, ak pacient absolvoval chirurgický zákrok v predchádzajúcich 6 týždňoch, akútne horúčkové stavy (viac ako 38°C), výrazný gibus (hrb), tehotenstvo v I. trimestri, kašeľ, dýchavičnosť v ležiacej polohe

Za prípravu pacienta je zodpovedný lekár indikujúci vyšetrenie. Informácie o vykonaní prípravy sú nutnou súčasťou žiadanky na vyšetrenie. V prípade nedostatočne vyplnenej žiadanky bude žiadanka vrátená indikujúcemu lekárovi a pacient nebude vyšetrený.

- » V niektorých prípadoch je nutné podanie kontrastnej látky počas vyšetrenia, preto je pred vyšetrením vhodné zabezpečiť adekvátnu hydratáciu pacienta per os alebo i.v.;
- » 4 hodiny pred MR vyšetrením žlčovýchodov/pečene je vyšetrovaný nalačno, potrebné je obmedzenie perorálneho príjmu u vyšetrovaného len na číre, neperlivé tekutiny v malom množstve 100 ml/hod.;
- » pred MR vyšetrením ostatných orgánových systémov nie je nutné byť nalačno ani vysadiť pravidelne užívané lieky, môžu sa užívať podľa predpisu
- » pre prevenciu kontrastom indukovanej nefropatie je nutné vedieť aktuálnu hodnotu hladiny kreatinínu v sére;
- » pred vyšetrením bude potrebné odstránenie a odloženie všetkých kovových alebo magnetických predmetov - t.j. kľúče, mince, šperky, hodinky, okuliare, sponky, kreditné karty, kovové náramky, piercing, príp. zubnú protézu.

ŠPECIÁLNA PRÍPRAVA PRED MR VYŠETRENÍM (NAVÝŠE K ŠTANDARDNEJ PRÍPRAVE)

PRÍPRAVA TRÁVIACEJ TRUBICE PACIENTA/KY NA MR ENTEROGRAFIU:

- » 3 dni pred vyšetrením bezzvyšková strava (vynechať nafukujúcu stravu - strukoviny, surová zelenina, ovocie, čerstvé a celozrnné pečivo)
- » 1. deň: diéta (bez ovocia a zeleniny, vhodné sú vývary , mliečne výrobky)
- » 2. deň: diéta + zvýšený príjem tekutín
- » 3. deň: diéta + zvýšený príjem tekutín
- » ambulantný aj hospitalizovaný pacient príde 1 hodinu pred termínom vyšetrenia na MR pracovisko, kde bude frakcionovane piť kontrastnú látku.

PRÍPRAVA TRÁVIACEJ TRUBICE PACIENTA/KY NA MR REKTUM, PROSTATA, MR DEFEOGRAFIA

- » 2 hodiny pred vyšetrením hlbšia aplikácia Glycerínových čípkov cez konečník pre vyprázdenie konečníka – nie je potrebná príprava prehľadlom

PRÍPRAVA TRÁVIACEJ TRUBICE PACIENTA/KY NA MR MALÁ PANVA (GYNEKOLOGICKÉ + UROLOGICKÉ)

- » deň pred vyšetrením konzumácia bezzvyškovej stravy, glycerínový čípok per rectum pre vyvolanie defekácie;
- » v deň vyšetrenia je dôležitý dostatočný príjem tekutín;
- » dostatočná náplň močového mechúra.

PRÍPRAVA PACIENTA/KY NA MR SRDCA

- » pacient 4 hodiny nalačno, nefajčí;
- » 4 hodiny pred vyšetrením môže piť vodu, prípadne tekutiny bez obsahu kofeínu s obmedzením na 100ml/hod;
- » kávu, čaj a energetické nápoje s obsahom kofeínu vynechať 12 hod. pred vyšetrením;
- » lieky, ktoré pacient bežne užíva (hlavne lieky na tlak) užiť ako zvyčajne, zapíť čistou vodou;
- » metformin vysadiť na 48 hod. po vyšetrení;
- » v prípade rizikového pacienta s anamnézou predchádzajúcej miernej reakcie na kontrastnú látku alebo u pacientov s polyvalentnou alergiou alebo s astma bronchiale je príprava pacienta podľa nižšie uvedených pokynov pre prípravu pacientov na vyšetrenie s intravaskulárnym podaním jódovej kontrastnej látky;

PRÍPRAVA PACIENTKY NA MR PRSNÍKOV

- » vyšetruje sa 7.-14. deň cyklu, nalačno, piť čistú vodu, deň pred vyšetrením vypiť 2-3 litre tekutín.

PRÍPRAVA PACIENTA S TYREOTOXIKÓZOU:

- » **Pacientom s manifestnou hyperthyreózou by nemala byť podávaná jódová kontrastná látka na CT**
- » Rizikovní pacienti by po podaní jódovej kontrastnej látky mali byť dôsledne dispenzarizovaní endokrinológom.

PACIENTI S LIEČBOU A VYŠETRENÍM RÁDIOAKTÍVNymi IZOTOPAMI JÓDU:

- » jódová kontrastná látka nesmie byť podaná 2 mesiace pred liečbou a izotopovým vyšetrením štítnej žľazy;
- » u týchto stavov vždy zvážiť realizáciu iného typu vyšetrenia (UZ, MR);

PRÍPRAVA PACIENTOV S DM (CUKROVKOU) UŽÍVAJÚCICH PERORÁLNE ANTIDIABETIKÁ (BIGUANIDY-METFORMÍN):

- » **u pacientov s cukrovkou, ktorí majú normálnu funkciu obličiek a nemajú pridružené ochorenia nie je potrebné vysadiť metformín pred intravenóznym podaním jódovej kontrastnej látky (CT vyšetrením) ani nie je potrebná kontrola kreatinínu po vyšetrení;**
- » **u pacientov s cukrovkou a pridruženými ochoreniami** (porucha pečene, užívanie alkoholu, ťažká infekcia alebo sepsa, ischémia myokardu alebo periférnych svalov, kardiálne zlyhanie) **a normálnou funkciou obličiek** - metformín by mal byť vysadený v čase podania kontrastnej látky a v priebehu ďalších 48 hodín; v prípade, že pacient mal pred vyšetrením normálne hodnoty kreatinínu, bol klinicky stabilný a nemal žiadne rizikové faktory pre renálne poškodenie (napr. liečba aminoglykozidmi, veľká operácia, srdcové zlyhanie, sepsa, opakované podanie veľkých množstiev kontrastnej látky), liečba metformínom môže byť obnovená bez opakovaného merania sérového kreatinínu;
- » **u pacientov, ktorí majú porušenú funkciu obličiek, metformín by mal byť vysadený v čase podania kontrastnej látky a kontrola renálnych funkcií by mala byť vykonaná pred opätovným zvážením podania metformínu.**

STAROSTLIVOSŤ O PACIENTOV PO VYŠETRENÍ S PODANÍM JÓDOVEJ KONTRASTNEJ LÁTKY:

- » 30 minút po vyšetrení sledovať stav pacienta pod dohľadom ošetrojúcich lekárov a sestier;
- » 24 hodín po vyšetrení pokračovať v perorálnej hydratácii – piť dostatok tekutín;
- » u pacientov s rizikovými faktormi kontrastom indukovanej nefropatie 48 hodín po vyšetrení zvážiť kontrolný odber kreatinínu na vylúčenie kontrastnej indukovanej nefropatie.